

Het Werkplein in Emmen.

Foto Harry Cock / de Volkskrant

Emmenaar niet opgeleid voor techniek

REPORTAGE

Sinds de crisis sluit de vraag naar arbeid in Emmen niet meer aan op het aanbod.

Van onze verslaggever
Anna van den Breemer

EMMEN Na 24 jaar op de hefruck te hebben gezeten bij chemieconcern Diolen in Emmen, stond Jacob Uilders (43) na het faillissement in september 2008 ineens op straat. 'Samen met mijn vrouw moest ik in een keer van maar duizend euro per maand rondkomen', vertelt de forse Emmenaar 's ochtends in de ontvangstruimte van het Werkplein, waar hij net op gesprek bij het UWV Werkbedrijf is geweest. Uilders kwam een half jaar geleden terecht in de bijstand.

Via een kennis vond hij een tijdelijke baan bij cv-ketelfabrikant Nefit. Maar nu Nefit naar Deventer verhuist, is ook zijn nieuwe baan verleden tijd. Na deze tegenvallers besloot Uilders de productiesector gedag te zeggen. Eén dag per week reist hij naar Utrecht om zich te laten omscholen tot bewindvoerder in de schuldsanering.

De gemeente Emmen in Zuidoost Drenthe zag in 2009 het aantal bijstandsgerechtigden met 25 procent stijgen. De vele conjunctuurgevoelige productiebedrijven in de regio werden hard geraakt door de crisis. Kort na el-

GEMEENTEN IN HET NAUW DOOR GROEI AANTAL BIJSTANDSUITKERINGEN

Grote steden hebben al veel uitkeringsgerechtigden...

Aantal bijstandsuitkeringen (wwb) per 1.000 inwoners in 25 grootste gemeenten, eind 2009

Rotterdam	51,17
Amsterdam	42,39
Groningen	41,10
Dordrecht	38,32
Arnhem	35,48
Den Haag	35,23
Enschede	31,21
Maastricht	30,82
Nijmegen	29,51
Tilburg	25,54
Eindhoven	24,75
Emmen	24,18
Utrecht	22,14
Leiden	21,62
Zwolle	20,02
Almere	19,59
's-Hertogenbosch	19,55
Breda	19,48
Zoetermeer	17,65
Haarlem	16,53
Zaanstad	16,19
Apeldoorn	15,34
Amersfoort	14,84
Ede	10,93
Haarlemmermeer	8,75
Gemiddeld	25,00

... door crisis neemt het aantal uitkeringen toe.

Toename aantal wwb-klanten in 2009, in procenten

Rotterdam	5
Amsterdam	3
Groningen	4
Dordrecht	6
Arnhem	0
Den Haag	9
Enschede	18
Maastricht	6
Nijmegen	5
Tilburg	15
Eindhoven	8
Emmen	25
Utrecht	5
Leiden	1
Zwolle	10
Almere	9
's-Hertogenbosch	11
Breda	3
Zoetermeer	onb.
Haarlem	0
Zaanstad	-1
Apeldoorn	9
Amersfoort	13
Ede	onb.
Haarlemmermeer	3
Gemiddeld	8

kaar gingen twee grote chemieconcerns failliet, met 750 ontslagen tot gevolg. Met het verdwijnen van een grote rozenkweker zakte ook de tuinbouw verder in.

'Er zijn vooral banen in de tech-

niek', zegt Rein van Oosten (60), terwijl hij naar de wand met vacatures wijst in het Werkplein. 'Maar laat dit nou net het type werk zijn waarvoor de mensen in Emmen niet opgeleid worden.'

Een mismatch tussen vraag en aanbod dus. Van Oosten is voorzitter van de cliëntenraad WWB Emmen, die de gemeente advies geeft op het gebied van bijstand en uitkeringsgerechtigden. Van Oosten

ziet vooral een probleem bij de grote groep werkloze jongeren. Met 720 voortijdige schoolverlaters per jaar komen veel leerlingen zonder startkwalificatie terecht in het uitzendwerk. 'Veel wisselende, tijdelijke baantjes die als eerste sneuvelen bij economische neergang.'

Voor oudere werknemers in Emmen geldt juist het tegenovergestelde. 'Er heerst een loyale arbeidsmoraal, die nog stamt uit de tijd dat men nog tot het pensioen bij dezelfde fabriek werkte', zegt Herman Idema van de VPB, de belangenbehartiger van meer dan tweehonderd ondernemers in Emmen. Die tijden zijn inmiddels voorbij, maar nog steeds blijven veel werknemers in de productiesector lang bij een werkgever hangen. Ze kennen daardoor maar één kunstje. 'Als een bedrijf zoals Diolen bij laagconjunctuur wegvalt, is er geen vervangende arbeid.'

De gemeente zou zich volgens Idema vooral moeten richten op de lokale bedrijven. 'Multinationals als Hewlett-Packard komen hier niet meer. Die gaan naar lage-lonenlanden als Tsjechië.'

Toch was de gemeente Emmen goed op weg. De 2.500 beloofde extra arbeidsplaatsen werden tussen 2006 en 2008 gerealiseerd, aldus Gezienes Evenhuis, wethouder economische zaken. Maar toen kwam de crisis. 'We hebben duizend arbeidsplaatsen moet inleveren. In industriesteden zie je de elende nou eenmaal het snelst.'